ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਨ ਗੁਪਤਾ
ਬਨਾਮ
ਪ੍ਰਤਾਪ ਨਾਰਾਇਣ ਵਰਮਾ & ਅਨੁ.
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4577 ਦਾ 2022)
ਜੂਨ 16, 2022
[ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ, 1870: ਧਾਰਾਵਾਂ 7(iv)(d), 7(v) – ਕੁਝ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ – ਮੁੱਲਾਂਕਣ – ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਜਵਾਬੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਟ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮਕ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ – ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਜਵਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੋਰਟ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੂਟ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾਲ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 7 ਰੂਲ 11 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਨੂੰ ਦੋਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ –

ਅਪੀਲ ਉੱਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮਕ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ – ਇਹ ਦਾਵੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕਿਸਮ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ – ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ – ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕਿਸਮ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ, ਅੰਤਤਃ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ/ਰਾਹਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ – ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮਕ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਮਾਤਰ ਰੁਪਏ 250 ਉੱਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ, ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਦਾਵੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੂਟ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ 1 ਲੱਖ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ—ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਰਫ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਟ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ
ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: 1.1 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਮਪੀਚਡ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕ੍ਰੈਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 7]

1.2 ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਾਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਦੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਵਜੋਂ ਸਨ; ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਮੁਦਾਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੁਦਾਈ ਨੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੋਕ ਦੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ 250 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 9]

1.3 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕਿਸਮ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕਿਸਮ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ, ਅੰਤਤਃ, ਕਿਸੇ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ/ਰਾਹਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9.1]

1.4 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਮੁਦਾਈ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9.2]

1.5 ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਾਪਿਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਲਈ ਵੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵਿਵਿਧ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਪੈਰੀਮੈਟੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਗਲੇ ਕਦਮ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ, ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੈਸੇਜ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨਮਰਜੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਦਮਾਵਤੀ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਯੋਗੇਂਦਰ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਅਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਾਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਰਜੀ ਮਨਮਰਜੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਧਾਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮੀਕਰਨ "ਸਨਕੀ", ਬਿਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ, ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ impugned ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫਿਰ, ਮਾਰਕੀਟ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਜਿਰਾਹ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੇਤਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀ। ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੀਤਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਕਥਨ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਿਆ ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੂਟ ਦੀ 'ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁੱਲ'. [ਪੈਰਾ 9.5][1172-D-H; 1173-ਏ]

1.6 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਾਈ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਮਾਤਰ ਰੁਪਏ 250 ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ, ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਵੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ 1 ਲੱਖ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਵਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ "ਮਨਮਾਨੀ" ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਕਿਸਮ ਨਾਲ। [ਪੈਰਾ 10][1173-B-D]

1.7 ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਸਬੰਧੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਾਈ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਕੰਮਾਂ/ਚੁੱਕਾਂ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ, ਭਾਵੇਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਤਰਤੀਬ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 11.2]

1.8 ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਜੋ ਕਿ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਉਸਦੀ ਅਰਦਾਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਫਰੇਮਿੰਗ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸਾਦੇ

ਕਾਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਫਰੇਮਿੰਗ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਪਲੇਠੀ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਐਤਰਾਜ਼ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਚੋਣ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਡਰ VII ਨਿਯਮ 11 ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਅਰਜ਼ੀ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਫਰੇਮਿੰਗ ਦੀ ਚਾਹਤ ਬਾਰੇ ਦਾਅਵਾ ਹੁਣ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 13]

1.9 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv)(d) ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸਰਾਸਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾਸ 14, 15][1175-E-G] ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਵਲ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿਮਲਾ ਪੰਨਾਲਾਲ : 1988 (3) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 423 : [1988] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 431; ਮਹੰਤ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰ ਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1978 ਦਿੱਲੀ 114; ਜੋਸਫ ਸੇਵਰੈਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੈਨੀ ਮੈਥਿਊ ਅਤੇ ਹੋਰ (2005) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 667 : [2005] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 429; ਪਦਮਾਵਤੀ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਯੋਗੇਂਦਰ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2008) 152 ਡੀ.ਐਲ.ਟੀ. 363 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1985] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 184 ਪੈਰਾ 4.1 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2012] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 841 ਪੈਰਾ 5.1 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[1988] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 431 ਪੈਰਾ 6.2 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2005] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 429 ਪੈਰਾ 9.4 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4577 ਦਾ 2022।

ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 18.03.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਸਿਵਲ ਮਿਸੀਲੇਨੀਅਸ ਮੁੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨੰਬਰ ਸੀ.ਐਮ.(ਐਮ) ਨੰਬਰ 961 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ।

ਅਰੁਣ ਮੋਹਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰੁਚਿਰਾ ਗੁਪਤਾ, ਦਿਵਯਮ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਨੁਰਾਗ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜਵੰਸ਼ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਗੋਪਾਲ ਝਾ, ਗੌਤਮ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੇਯਾਸ਼ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਵਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉੱਠੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲੇ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਜੋ ਕਿ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਇੱਥੇ) ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 19082 ਦੇ ਆਰਡਰ VII ਨਿਯਮ 11 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਲੇਂਟ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੈਸੇਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਮੀ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 11.07.2018 ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿਤੀ 18.03.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ; ਅਤੇ ਪਲੇਂਟ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

2.1. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 26.04.2019 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੁਕੌਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦੌਰਾਨ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੋਕ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮਾ 31.08.2021 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ; ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਅਕਰਤਾ (ਇਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1) ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

3. ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੈੱਟ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਥੇ ਚਰਚਾ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸੰਬੰਧੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਕਸਦ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਸੰਖੇਪ ਹਵਾਲਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ।

3.1 ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰ. 427419 2016 ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਦੱਖਣੀ ਪੱਛਮੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਈ ਦਵਾਰਕਾ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ. ਸੂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ਮੁਦਈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

“ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਥਾਨ ('ਏ' ਅਤੇ 'ਬੀ' ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਏ ਗਏ) ਤੋਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ ਤੋਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਸੀ' ਅਤੇ 'ਡੀ' ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਏ ਗਏ) ਜੋ ਕਿ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ ਆਰ.ਜ਼ੈਡ-28, ਇੰਦਿਰਾ ਪਾਰਕ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ, ਨੇੜੇ ਹਨੁਮਾਨ ਮੰਦਰ, ਉੱਤਮ ਨਗਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - 110059 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 252 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਰੋਕੂ ਹੁਕਮ ਲਈ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਬਿਆਜ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਦੇ ਨਾਲ।”

3.2. ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ ਆਰ.ਜ਼ੈਡ-28, ਇੰਦਿਰਾ ਪਾਰਕ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ, ਨੇੜੇ ਹਨੁਮਾਨ ਮੰਦਰ, ਉੱਤਮ ਨਗਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 252 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਸਾਲ 1981 ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਾਲ 1983-84 ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਕਮਰਿਆਂ ਦਾ ਟਿੰਨ ਸ਼ੈੱਡ ਬਣਾਇਆ ਸੀ; ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਪਲਾਟ ਬੇਕਾਰ ਪਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਰਿਵਾਦੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ (ਇਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2), ਜੋ ਕਿ ਬਿਲਡਿੰਗ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਲਾਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਅਨੁਸਾਰਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਉਕਤ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਫਤ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਲ 1989-90 ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੁੜ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 (ਇਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1) ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੰਸ਼ੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਟਿੰਨ ਸ਼ੈੱਡ ਦੇ ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ। ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਫਤ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3.3. ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਉਲਟੇ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਦੋਹਰੀ ਮੰਜਿਲਾ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਲੇ ਪਲਾਟ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸਾਲ 2005 ਤੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦੀ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ, ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਸਵਾਸਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ।

3.4. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 09.08.2016 ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਲੇ ਪਲਾਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਵੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੱਕਦਾਰੀ ਵੀ ਦੱਸੀ। ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਉਹ 25.09.2016 ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਲੇ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਰਿਵਾਦੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵਾਦੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮਕ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਲਈ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਕਾਰਨ ਦੇ ਕਾਰਵਾਈ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਫੀਸਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪਰਚੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 10 ਤੋਂ 12 ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਪਰਚੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

“10. ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਲਿਆਂ ਨੂੰ 27.08.2016 ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਜਦੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਅਵਧੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ, ਅਤੇ 25.09.2016 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ।

11. ਕਿ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੈ।

12. ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁੱਲ ਹਰੇਕ ਰਾਹਤ ਲਈ ਰੋਕ ਲਈ 250 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਜੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਦੇ 3443.80 ਰੁਪਏ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ।”

3.5. ਮੁਦਈ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ:-

“ਬੜੀ ਵਿਨਮ੍ਰਤਾ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸਨਮਾਨ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ:-

i. ਮੁਦਲੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਥਾਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ‘ਏ’ ਅਤੇ ‘ਬੀ’ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਤੋਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਕਿ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ ਆਰ.ਜ਼ੈਡ-28, ਇੰਦਿਰਾ ਪਾਰਕ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ, ਹਨੂਮਾਨ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਉੱਤਮ ਨਗਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ –110059 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਾਪ 252 ਵਰਗ ਗਜ ਹੈ;

ii. ਮੁਦਲੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਸਮੇਤ ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ‘ਸੀ’ ਅਤੇ ‘ਡੀ’ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਤੋਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਕਿ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ ਆਰ.ਜ਼ੈਡ-28, ਇੰਦਿਰਾ ਪਾਰਕ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ, ਹਨੂਮਾਨ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਉੱਤਮ ਨਗਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110059 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਾਪ 252 ਵਰਗ ਗਜ ਹੈ;

iii. ਮੁਦਲੀਆਂ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ

ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਮਨਾਹੀ ਰੋਕ ਦਾ ਹੁਕਮ;

iv. 28.08.2016 ਤੋਂ 27.09.2016 ਤੱਕ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ; ਅਤੇ

v. 28.09.2016 ਤੋਂ ਮੁਦਲੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਪਰਿਸਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਤੱਕ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ;

3.6. ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲਾਗਤ ਸਮੇਤ।" 3.6. ਮੁਦਲੀ ਨੰਬਰ 2 (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਇੱਥੇ) ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ; ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ, ਮੁਦਲੀ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹਥਿਆਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਦਲੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅਤੇ ਬੇਬਾਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ।

3.7. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ, ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਦਾਵੇ ਕੀਤੇ: -

"5. ਜਿਸ ਸੂਟ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਜਿਸ ਲਈ ਵਾਦੀ ਕਬਜ਼ਾ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ 2.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਟ ਨੂੰ ਅਜਮਾਉਣ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

3.8. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 28.11.2017 ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ3$_{SUPERSCRIPT}$: -

"I ਕੀ ਸੂਟ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ? ਓਪੀਡੀ
II ਕੀ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਖੰਡ (i) ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਮੰਡੇਟਰੀ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ? ਓਪੀਪੀ
III ਕੀ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਖੰਡ (ii) ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਮੰਡੇਟਰੀ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ? ਓਪੀਪੀ
IV ਕੀ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਖੰਡ (iii) ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸਥਾਈ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ? ਓਪੀਪੀ
V ਕੀ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਖੰਡ (iv) & (v) ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ? ਓਪੀਪੀ
VI ਰਾਹਤ।"

3.8.1. ਅਸੀਂ, ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੇਰ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤਿਰਿਕਤ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 5 ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 31.08.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3.9. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਜਾਂਦਿਆਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 20.03.2018 ਨੂੰ, ਪਰਚੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਪਰਚੀਦਾਰ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਲਗਭਗ 1.8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੱਸਿਆ। ਉਕਤ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

"ਪ੍ਰ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀ ਸੀ?

ਉ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 1.8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ।"

3.10. ਉਪਰੋਕਤ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ VII ਨਿਯਮ 11 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ 1.8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਿਤ ਕੀਮਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਰਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਪਰਚੀਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਰਚੀ ਨੂੰ ਪਰਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"4. ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ 7 ਨਿਯਮ 11 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਪਰਚੀ ਨੂੰ ਹੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੋਰ, ਪਰਚੀਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰਚੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ, ਪਰਚੀ ਨੂੰ ਪਰਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ 7 ਨਿਯਮ 11 ਅਧੀਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 2000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਡੀ.ਐਲ.ਐਸ.ਏ. ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

4. ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀਨਾਂਕ 18.03.2019 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਸਤਾਰਤ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ।

4.1. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ ਬਨਾਮ ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਵਿੱਚ ਸੀ.ਐਸ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।ਨੰਬਰ 1855 ਦਾ 2011 ਫੈਸਲਾ 03.10.2013 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ [ਜਿਵੇਂ ਕਿ (2013) 139 ਡੀਆਰਜੇ 303] ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਲਾਲ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ:ਏਆਈਆਰ 1985 ਐਸਸੀ 857. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸੰਤ ਲਾਲ ਜੈਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਸੀ, ਪਰ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

4.2. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਪਾਰਟੀ ਮਟੇਰੀਆ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਾਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਸੀ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਪਰ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁੱਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਪਸਾਰ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਾਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਸਮੇਂ ਲਗਭਗ ਰੁ. 1.8 ਕਰੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਣ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁੱਲ 250 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨਾ ਸੀ।

4.3 ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਨਾਲ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਚਿਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

"17. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ ਬਨਾਮ ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ & ਓਰਸ." (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਜੋ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਤੱਥ ਵਿਚਤੂਅਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਮਟੇਰੀਆ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹੁਣ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

"30. ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਾਈ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁੱਲਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਾਈ ਨੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਲਿਆ ਹੈ।"

18. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਾਈ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਾਈ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਦਾਖਲਗੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 1.8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਹਰੇਕ ਰੋਕ ਦੇ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ 250 ਰੁਪਏ ਬਿਲਕੁਲ ਮਨਮਾਨਾ ਹੈ।

19. ਮੁਦਾਈ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ 1.8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਪਲੇਂਟ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਾਈ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

20. ਜਿਸ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਪਲੇਂਟ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਲੇਂਟ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਾਰੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

21. ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਈ ਗਈ ਹੈ।"

5. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਦੋਂਕਿ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਜਵਾਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਮੰਗਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਲੰਬਿਤ ਹੈ; ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

5.1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ... ਰੋਕ ਦੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਿਸਿਸ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰੀਆ ਮਾਰਗਰੀਡਾ ਸੇਕੁਇਰਾ ਫਰਨਾਂਡਿਸ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਐਰਾਸਮੋ ਜੈਕ ਦੇ ਸੇਕੁਇਰਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੁਆਰਾ ਐਲਆਰਜ਼.: 2012 (5) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 370 ਅਤੇ ਸੰਤ ਲਾਲ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਦਾਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

5.2. ਮੁੱਲਿਆਂਕਣ ਸਬੰਧੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ, 1870 ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv)(d)4SUPERSCRIPT ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ

ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv)(d) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁੱਲਿਆਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 7 (v) ਅਧੀਨ ਮੁੱਲਿਆਂਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਮੁੱਲਿਆਂਕਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁੱਲਿਆਂਕਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸੰਤ ਲਾਲ ਜੈਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਮਲਿਕ ਮੁਹੰਮਦ ਤਨਵੀਰ ਬਨਾਮ ਉਜ਼ਮਾ ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਅਨ੍ਰ.: ਸੀਐਮ(ਐਮ) 663 ਦੇ 205, 18.07.2016 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ।

6. ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਈ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਲੰਬਿਤ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੀ ਹੈ।

6.1. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁੱਲਿਆਂਕਣ ਸਬੰਧੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 1.8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਿਲ ਜੱਜ, ਦ੍ਵਾਰਕਾ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

6.2. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਪਲੇਂਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਵਲ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿਮਲਾ ਪੰਨਾਲਾਲ: 1988 (3) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 423 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv)(d) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨਮਾਨਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਲੇਂਟ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ, ਇਸ ਦੇ ਸਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਹੰਤ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰ ਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ: ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1978 ਦਿੱਲੀ 114 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

6.3. ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਬਜ਼ਾ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੈ ਜਬਰੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਹਾਨੇ; ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬੇਵਿਵਾਦ ਕਬਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸਦਾਤਾ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਬਰੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਬਰੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਹਾਨੇ, ਮੁਦਈ ਕਬਜ਼ਾ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਆਪੱਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਮੁੱਦਾ ਫਰੇਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦਾ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

7. ਵਿਰੋਧੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਹਾਂ ਕਿ 18.03.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼, ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਉਸਦੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

"7. ਕੁਝ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਯੋਗ ਫੀਸ ਦਾ ਹਿਸਾਬ। - ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਗਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ

ਵਿੱਚ ਦੇਣਯੋਗ ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਿਸਾਬ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ: - .....

(iv) ਮੁਕੱਦਮੇ-ਵਿੱਚ-

ਰੋਕ ਲਈ। – (ਡੀ) ਰੋਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ,

ਉਸ ਰਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਵੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਯਾਦਵੇਸ਼ਟ ਵਿੱਚ;

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਹ ਰਕਮ ਦੱਸਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ;

9. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪਲਾਟ ਤੋਂ ਹਟਾ ਸਕਣ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਵਜੋਂ ਸਨ; ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਬਾਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਾਈ ਰੋਕਾਤਮਕ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰੋਕ ਲਈ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਰਾਹਤ 250 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਾਈ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

9.1. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਵੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮਾਂਗ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕਿਸਮ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ, ਅੰਤਤੋਗਤਵਾ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ/ਰਾਹਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

9.2. ਜਿਹੜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਵੇ ਨਾਲ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਹਵਾਲੇ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮਾਰੀਆ ਮਾਰਗਰੀਡਾ ਸੇਕੁਇਰਾ ਫਰਨਾਂਡਿਸ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

"65. ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੋਕ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

9.3. ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਲਾਲ ਜੈਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ5SUPERSCRIPT ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: -

"...ਮਿਲਕਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਡਾਇਆਨਾ AIR 1964 ਜੇ & ਕੇ 99 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਸਾਰੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਿਸ ਪਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸਦਾ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਮੁਰਤਜ਼ਾ ਫਜ਼ਲ ਅਲੀ, ਜੇ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਨ) ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਾਇਸੈਂਸੀ 'ਤੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫਰਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਐਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਨੂੰ ਇਸ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਐਸ. 55 ਅਧੀਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਉਲਲੇਖ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਵੀ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ।

...ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸਰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਲਈ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਲਾਇਸੈਂਸਰ ਵੱਡੀ ਦੇਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸਰ ਸਰਗਰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਲਾਇਸੈਂਸਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 (ਵੀ) ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।"

7. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਫੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੇੜ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਰੀ, ਮੁਸੀਬਤ ਅਤੇ ਖਰਚ ਜੁੜਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਮੁਦਾਈ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

9.4. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ (ਉੱਪਰ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸੰਤ ਲਾਲ ਜੈਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਜੋਸਫ ਸੇਵਰੈਂਸ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਬੈਨੀ ਮੈਥਿਊ & ਓਰਸ. (2005) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 667 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ: -

“16. ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਖਿਲਾਫ ਜਿਸਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਤੁਰੰਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਬਣਾਉਣਯੋਗ ਹੈ....."

9.5. ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਣਾਉਣਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੈਟਲਡ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਣਾਉਣਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵਿਵਿਧ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੁਰੰਤ ਅਗਲੇ ਕਦਮ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਥਲੱਗ ਅਤੇ ਸਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਕੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨਮਾਨੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 30 ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਉਹ ਨਿਰੀਖਣ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਪਦਮਾਵਤੀ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਯੋਗੇਂਦਰ ਮਹਾਜਨ & ਅਨ੍ਰ.: (2008) 152 ਡੀ.ਐਲ.ਟੀ. 363 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਈ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਮੁਦਈ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵੇਕ ਮਨਮਾਨੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। "ਮਨਮਾਨੀ" ਦੇ ਆਮ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਆਦੇਸ਼

ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ, ਪਲਾਟ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ, ਨੂੰ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਖੁੱਲਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਥੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ'।

10. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਾਈ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਨਾਮਮਾਤਰ ਰੁਪੀਆ 250 ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ, ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੁਪੀਆ 1 ਲੱਖ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਵਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨੂੰ "ਮਨਮਾਨਾ" ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਕਿਸਮ ਨਾਲ।

11. ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਉਪਬੰਧ (iv) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਇੰਟਰਾਲੀਆ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਇਕ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਾਈ ਦਾ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦਾ ਉਦਦੇਸ਼ਯਕ ਮਾਨਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv) ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ:

“7. ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮੁਦਾਈ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7(iv) ਅਧੀਨ ਉਲਲੇਖਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਨਕ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਨਕ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸੂਟਸ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv) ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੂਟਸ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv) ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਲਈ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਨਕ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੂਲ 4(i) ਅਧੀਨ, ਅਦਾਲਤ ਫੀਸ ਲਈ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਸ ਕੀਮਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਮੁਦਾਈ ਨੇ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv)(f) ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

11.1. ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

“13. ਪਰ, ਧਾਰਾ 7(iv) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਝ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਮਾਨਕ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਮਾਨਕ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਮੁਦਾਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਨਮਾਨੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ VII, ਨਿਯਮ 11(b) ਅਧੀਨ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉਪਲਬਧ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਮਾਨਕਾਂ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿੱਚ ਉਰਮਿਲਾਬਾਲਾ ਬਿਸਵਾਸ, ਬਨਾਮ ਬਿਨਾਪਾਨੀ ਬਿਸਵਾਸ [AIR 1938 Cal 161: 42 CWN 192: 177 IC 893] ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪ੍ਰੋਵਿਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਐਲਾਨ

ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਾਲੇ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਰਿਕਵਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਪੈਸੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਲੀ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਵਿਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਮੁਦਾਈ ਵੱਲੋਂ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv) (ਸੀ) ਅਧੀਨ ਸੀ, ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਮਾਨਕ ਸੀ ਜੋ ਮੁਦਾਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਦਾਈ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਤਦਰਥ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।"

11.2. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਚੁਕੀ ਗਈ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਦਾਵੇ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

12. ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਹੰਤ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਦਾਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੇਵਜਹ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਰੋਕ ਲਈ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਾਈ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੋਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ ਕਲੋਜ਼ (v) ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

13. ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦੇ ਤਰਤੀਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਦੇ ਤਰਤੀਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਨਾ ਜਾਣ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਮੁਦਾਈ ਦੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਡਰ VII ਨਿਯਮ 11 ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸੀ। ਉਹ ਅਰਜ਼ੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਦੇ ਤਰਤੀਬ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ।

14. ਇਸ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਟ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਅਰਥਾਤ, ਅਦਾਲਤ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv)(d) ਅਤੇ ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣਾ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ।

15. ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; 18.03.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ 11.07.2018 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਰਹੇਗੀ।

15.1. ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।
(ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ: ਸ਼ਸ਼ਵਤ ਜੈਨ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate